

Nd.

472. Frumvarp til laga

[184. mál]

um lánasjóð íslenzkra námsmanna.

(Eftir 2. umr. í Nd., 10. marz.)

1. gr.

Stofna skal sjóð, er nefnist Lánasjóður íslenzkra námsmanna. Skiptist hann í tvær deildir: lánadeild stúdenta við Háskóla Íslands og lánadeild námsmanna erlendis. Sjóðurinn er sjálfseignarstofnun, og er hlutverk hans að veita íslenzkum námsmönnum lán til náms við Háskóla Íslands, erlenda háskóla og aðrar erlendar kennslustofnanir.

2. gr.

Menntamálaráðherra skipar stjórn sjóðsins til fjögurra ára í senn, samkvæmt tilnefningu háskólaráðs, Menntamálaráðs Íslands, stúdentaráðs Háskóla Íslands og Bandalags háskólamanna, og skal sá, er það tilnefnir, hafa stundað háskólanám erlendis og nýlega lokið þar prófi, en hinn fimmta án tilnefningar, og skal hann vera formaður stjórnarinnar. Fulltrúar stúdentaráðs og Bandalags háskólamanna skulu þó tilnefndir til eins árs í senn. Varamenn eru skipaðir með sama hætti og til jafnlangs tíma.

Nú stofna íslenzkir námsmenn erlendis með sér samtök, er meginþorri þeirra er aðili að og starfa samkvæmt samþykktum, er menntamálaráðuneytið viðurkennir, og skal þá skipa í stjórnina samkvæmt tilnefningu þeirra í stað Bandalags háskólamanna.

Hlutverk stjórnarinnar er að annast nauðsynlegar lántökur fyrir sjóðinn og fjármál hans að öðru leyti. Útborgun lána, bókhald, innheimtu og eftirlit með greiðslum er sjóðsstjórn heimilt að fela bankastofnun.

Stjórnin skiptir fé því, sem til úthlutunar er ár hvert, milli deilda sjóðsins samkvæmt reglum, er hún setur, en menntamálaráðherra staðfestir.

3. gr.

Menntamálaráð Íslands veitir fé það, sem kemur í hlut lánadeildar íslenzkra námsmanna erlendis, sem námslán til íslenzkra stúdenta og annarra námsmanna við nám erlendis, samkvæmt reglum, sem menntamálaráð setur, en menntamálaráðherra staðfestir.

4. gr.

Úthlutun úr lánadeild stúdenta við Háskóla Íslands annast fimm manna nefnd, skipuð af menntamálaráðherra til fjögurra ára í senn, þannig: tveir samkvæmt tilnefningu háskólaráðs, tveir samkvæmt tilnefningu stúdentaráðs Háskóla Íslands og einn án tilnefningar. Ráðherra skipar formann nefndarinnar. Fulltrúar stúdentaráðs skulu þó tilnefndir til eins árs í senn. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

Lán skulu veitt samkvæmt reglum, er nefndin setur, en menntamálaráðherra staðfestir.

5. gr.

Lántakandi úr Lánasjóði íslenzkra námsmanna skal enga vexti greiða, meðan á námstíma stendur, en endurgreiða lánin með jöfnum afborgunum og 3½% ársvöxtum á allt að 15 árum. Vaxtagreiðslur og afborganir hefjast þremur árum eftir að námi lýkur. Miða skal við próf eða síðustu lántöku, ef námsmaður hverfur frá námi, nema sérstakar ástæður séu fyrir hendi. Metur stjórn lánasjóðsins það hverju sinni.

Námsmaður skal að jafnaði hafa heimild til að taka lán einu sinni á ári, meðan hann er við nám, en þó ekki lengur en hæfilegur námstími er talinn í þeirri grein og þeim skóla, sem námið er stundað í. Ár miðast við háskólaár á hverjum stað.

Fyrir lánnum þessum skulu lánþegar gefa út skuldabréf og setja tryggingu, samkvæmt ákvörðun stjórnar lánasjóðsins.

6. gr.

Stúdentar frá Norðurlöndum, sem heimilisfastir eru á Íslandi og stunda nám við Háskóla Íslands, njóta réttinda til námslána samkvæmt 4. gr. með sama hætti og íslenzkir stúdentar.

7. gr.

Ríkissjóður leggur sjóðnum árlega til framlag í fjárlögum, eigi lægra en kr. 4650000.00.

Allar eignir lánasjóðs stúdenta við Háskóla Íslands og lánasjóðs íslenzkra námsmanna erlendis skulu renna til Lánasjóðs íslenzkra námsmanna við gildistöku laga þessara.

8. gr.

Sjóðsstjórninni er heimilt að taka innanlands allt að 45 millj. króna lán handa sjóðnum á árunum 1961—1980, gegn tryggingu í verðbréfaeign sjóðsins.

Eigi má sjóðsstjórnin lána meira fé úr sjóðnum árlega en svo, að öruggt sé, að sjóðurinn geti staðið straum af lánnum þeim, er hann hefur tekið til starfsemi sinnar.

9. gr.

Reikningar sjóðsins skulu gerðir árlega og endurskoðaðir af ríkisendurskoðuninni. Þeir skulu birtir í Stjórnartíðindum.

10. gr.

Ráðherra setur með reglugerð frekari ákvæði um starfsemi sjóðsins.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og samtímis falla úr gildi lög nr. 5/1952, um lána-sjóð stúdenta, og lög nr. 17/1960, um lánasjóð íslenzkra námsmanna erlendis.

Ákvæði til bráðabirgða.

Fé það, sem veitt er í fjárlögum fyrir árið 1961 til lánasjóðs stúdenta við Háskóla Íslands, skal renna til lánadeildar stúdenta við Háskóla Íslands, og fé það, sem veitt er til lánasjóðs íslenzkra námsmanna erlendis, skal renna til lánadeildar námsmanna erlendis.